

# NTG en De Sluipende Armoede op herkansing

## De herwonnen eer van Hugo Claus en Arne Sierens

Theatermakers komen zelden op hun stappen terug, liever wissen zij de sporen uit. In Gent waagden NTG en De Sluipende Armoede zich aan een herziening van recent werk. Even uitzonderlijk als integer, meent Daan Bauwens, en in beide gevallen noteert hij een artistieke meerwaarde.

Het gebeurt zelden dat theatermakers met het hoofd in de nek durven toegeven dat bepaalde projecten niet geslaagd zijn of zelfs ronduit slecht theater opleveren. Tussen pot en pint wil dat nog wel eens lukken, maar er openlijk voor uitkomen, hò maar! Het verdient dus onze bijzondere aandacht dat er in het Gentse twee gezelschappen hun eigen werk onbevredigend vonden en onbevangingen aan een herinterpretatie begonnen: het NTG vond dat *Hamlet*, waarmee het gezelschap naar het theaterfestival van Sitges (Spanje) wou, beter moest en Arne Sierens geloofde zodanig in de mogelijkheden van zijn eigenhandig geschreven en geregisseerde *Rode Oogst* dat de Sluipende Armoede weer aan het werk toog.

Een herinterpretatie — “remake” klinkt zo pejoratief na het falikant afgelopen *Remake-Remodel* van Marc Didden en François Beukelaers — scherpt de verwachtingen aan: zal de tekort geschoten creativiteit vergoed worden of krijgen we een pleister op een houten been? De theatermaker is gedwongen eerlijk werk te leveren want het publiek laat zich geen twee keer bedonderen. De pogingen van NTG en Sluipende Armoede getuigen van hun betrokkenheid bij de theaterarbeid, waarbij de voorstelling slechts het resultaat is van een werkproces dat zich onder de betrokkenen — spelers

en regisseurs — afspeelt. Zo krijg je bij het bekijken van het eindresultaat een dubbele invalshoek: je ziet een “autonome” voorstelling en je volgt het ontstaan van een nieuw concept, de inhoudelijke en stilistische wijzigingen, de manier waarop acteurs zich ontworstelen aan ingespeelde personages. *Rode Oogst* is nu een onderschat werkstuk geworden en *Hamlet* toont het NTG op zoek naar een nieuwe identiteit.

### NTG op onderzoek

Het kon niet anders of het NTG had vorig seizoen een kaskraker in huis met de vooropgezette *Hamlet*. Een koldereske regie van Corso, het barokke taalgeweld van Claus én een niet kapot te krijgen drama: hier zou een voorbeeld gesteld, geschiedenis geschreven worden. Bij de uitwerking bleken de ideeën echter zodanig te verschillen dat *Hamlet* een amalgaam werd van wat iedereen aan clichés in huis had. Hugo Van den Berghe bleek de enige die het er met fatsoen vanaf bracht.

Corso werd wandelen gestuurd en de tandem Walter Moeremans - Frans Redant (*Belgische Cirque Belge*, remember) stak de koppen bij mekaar. En Claus zag dat het goed was. Terecht overigens dat de auteur het niet wou laten bij de aanslag die op

zijn werk gepleegd werd en instemde met de revisie.

De nieuwe *Hamlet*-versie keert terug naar het twijfelende individu en heeft de politiestaat als kader laten vallen. Er wordt gewerkt op een intelligente interpretatie van personages en thematiek. Hamlet, in wie vermoorde vader en wrekende zoon werden samengetrokken door bewust geen ontduubeling door te voeren tussen Hamlet en de geest van de overledene, is een rationele denker die leeft in emotionele onzekerheid. Het ene moment bedrijft hij diplomatie met zijn moeder, het volgende moment de liefde. Zijn krankzinnigheid lijkt veel meer een handigheidje op het gepaste moment. Hamlet is nergens heroïsch, hij is geen koningsfiguur. Hij is de integere man die de moord op zijn vader erger vindt dan het verlies van zijn erfrecht.

De personages trekken het gebeuren niet naar zich toe, zijn sterk versoberd tegenover de eerste versie en niet karikaturaal meer. De tekst werd zo naar zijn essentie herleid. Dat was althans de intentie. Want het NTG stelt zelf: “terwijl acteurs aan het uitproberen waren, was het opvallend hoe verraderlijk gauw er in een zwak moment teruggevallen werd op de vroegere interpretatie, ongewild en onbewust.” Wat het NTG nu brengt is een vrij heldere voorstelling waarin de mechanistische toepassing van zowel Corso's realistische enscenering als Claus' plat-Freudiaanse thematiek werd weggezuiverd. In *Hamlet* vechten ethisch denken en politiek handelen. Zo ontstaat er een dualiteit in zijn houding: hij is fervent twijfelaar met bijhorend schuldgevoel en anderzijds is hij een luciede interpretator van het corrupte staatsbestel. In de NTG-voorstelling is er geen sprake meer van een waanzinnige. Met zijn doorzicht tart Hamlet alle medeplichtigen die Claudius, de jongere broer van Hamlets vader, op de troon en in het bed van Gertrud, zijn moeder, hielpen. Vanuit zijn twijfel blijft hij enkel tegenover Claudius zijn waanzin fingeren. Claudius vat dit vrij onschuldig op tot blijkt dat Hamlet zich te ver waagt in zijn uitspraken en staatsgevaarlijk wordt. Op dat ogenblik is Hamlet echter al van onder zijn twijfel uit. Boeiend in de voorstelling is de manier waarop de Freudiaanse thematiek geënt is op de ideële voorstelling van de macht. In Hamlets

*Hamlet (NTG)*

